

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., po jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se na 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.
Za oznanila plačuje se od četristopne pett-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Kopipisi se ne vračajo. Uredništvo in upravljanje je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.
Upravljanju naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 11. avgusta.

Strašanski krik in vik zagnali so nemško židovski listi o iztiravanji Rusov iz Berolina. Pri prijnej nam milosrdnosti so se nam že v srce smilile uboge ruske obitelji, ki so že toliko let mirno in srečno živele v Spree-Atenah, a morajo sedaj tebi nič meni nič ostaviti nemško stolico. Krivico delajo, menili smo, sicer gostoljubni Nemci Rusom in odurno obnašajo se proti soprogam, katere so sami Rusom dali v zakon, da je zdaj tirajo iz domovine, kjer so preživele mladostna leta v blaženem nemškem vzduhu.

Cloveka na stara leta izgnati iz kraja, kjer je živel dolgo vrsto let ter se privadil domačemu obnabju, je več nego prognastvo, v mnogem slučaju je to naravnost smrt. Vsakdo dobro ve, da ni dobro človeku v poznih letih preminjati vzduh in podnebje. Prerado se pripeti, da mu ne ugaja tuji vzduh in da vsled tega prerano na njegova vrata potrka bleda smrt. In to bil je drugi uzrok našemu sožaljenju na neopravičenem iztiranju 1800 naših sokrovnikov Rusov iz Berolina.

A prišlo je drugače. Žid od nekdaj že ljubi race in gosi. Gosja mast mu sosebno dobro ugaja, da ž njo beli svoje jedi. In tako se zgodi, da prehaja gosja, še bolj pa račja mast potom presnovljana v prepeličarjev meso in kri, da upliva na srce in možjane. Kar pa narekuje srce, to gre rado iz ust na ravnost v Abrahamovih potomcev nemške časopise.

To nemško časnikarstvo izpustilo je mej svet raco, ki z velikim erdom čebija o najnovejšem iztiravanju Rusov iz Berolina, in pravi, da so izmej 18000 duš broječe kolonije ruske, 1800 glav, torej 10% že prognali, da je to nečuvena grozovitost, da so ruski interesi v nevarnosti, da se Rusom velika krivica godi.

Ta nenavadna gorečnost za interes sicer vedno in dosledno črtenih ruskih barbarov, storila nas je oprezenie in nekako nezaupno gledali smo najmlajšo semitsko raco, katerej hočemo takoj nekoliko postriči slepotno perje in sicer na podlagi razprav, priobčenih v nežidovskih nemških listih.

Stevilo ruskih naseljencev v Nemčiji je pretirano, o znatnej ruskej naselbini v Berolinu pa niti govora ni, kamo-li, da bi jih bilo ondu veliko

tisoč. Rusov po Nemčiji živi tako malo in še ti se ženijo navadno z domaćimi russkimi krasoticami. In kar je Rusov v nemškej državi nastanjenih, vse so po izpovedbi nemških listov mirni in pošteni ljudje, vse drugačni, nego mej nami živeči Nemci. Oni ne zaničujejo nemškega jezika, ne nemških šeg in običajev in ne pritožujejo se zaradi nemških uradov, oblastva in redarstva.

Ukaz iztiranja naperjen je jedino proti Abramovim potomcem, proti deloma nemškim, deloma russkim, v Berolinu živečim židom. To je pravi in jedini uzrok vsega tega hrupa in vrišča.

Lepe koristi, katere uživa obrezancev drzoviti rod in veliki dobički, katere dobivajo v Nemčiji stotorej v nevarnosti, a da so v nevarnosti, zakrivili so židje sami. Dospevši do bogatstva in socijalne veljave, začeli so oholo vihat svoje, samo njim lastne nosove, postali so ošabni in začeli so se šopiriti in kakor se razvidi iz nemških sodnijskih obravnav, nastopili so temne pote. Razun dobičkarije, sleparije, zaničevanja vsacega drugačega veroizpovedanja, vsake druge narodnosti, so jim temni poti postali pravi smoter in pri še tako protizakonitih podjetjih imeli so svojo roko vmes, da jim je le dobiček bil gotov. Javna tajnost je v Berolinu, kakor tudi Peterburgu, da židom baš nihilistično gibanje ni bilo neznano, da je večina nihilistov rekrutovala se izmej prepeličarjev.

Tako delovanje pa je napisle moralno obrniti pozornost pruske in ruske vlade na se in jedna prvih posledic nemško-ruskega sporazumlenja bil je ukaz, da se nevarni elementi mej židovskim prebivalstvom v Berolinu iztrebijo, da se odlomi ost njihovemu škodljivemu rovanju. Davno že prodrlo je spoznanje o potrebi takega koraka v merodajne kroge in v časnikih in brošurah se je o tem pisarilo, na shodih in zborih govorilo in dokazovalo in sedanja izvršitev je le malo zadoščenje javnemu mnenju, ki je že dolgo kaj tacega žejele in zahtevalo.

Tako je in ne drugače. Kako bi tudi nemško časopisje hkrat svoje židovsko-politično mišljenje premenilo, postal iz Savla Pavel ter pričelo Slovane ljubiti in se za nje potezati? Kako bi bilo možno, da bi vse nemško časopisje od baltiškega pa do jadranskega morja čutilo kar čez noč nagnenje in simpatije do Rusov? Vse tedaj, kar se je v tej zadavi

pisarilo, je — židovska raca, katerej je jedina svrha, pod imenom Rusov, pridobiti zaščito in potuhu svojim somišljenikom, ki so s paragrafi kazenskega zakona več ali manj prišli navskriž.

Da je prišlo do tega, temu je kriv značaj in čudna narav krivonosega rodu. V nas kakor v Nemčih mu je kupčija, ki hodi po krtovih potih, prva stvar, ljubezni domovinske ne pozna, sam brez narodnosti, sovraži vsako narodno podjetje, on je sam sebi narod, domovina; Bog in njegova vera mu dopušča, grditi, smešiti in celo skruniti drugih narodov verske in celo narodnostne svetinje in nazore.

Da je to moralno presedati Berolincem, je pri njih poznej energiji lahko umevno in omenjeni ukaz bode imel blagodejni nasledek, da se znebi ne sicer vseh, pa vsaj najnevarnejših članov židovske kolonije, v tem storili so Berolinci le svojo domovinsko dolžnost.

Zdi se nam, kakor bi bil Berolin belej Ljubljani v tej zadavi dal dober vzgled in napotek, kajti tudi tu storilo se je nekaj jednacega in to je ljudomilo podjetje trgovcev Ljubljanskih, da se duri zapro tujim kupčevalcem, ki so večinoma židovske krvi in preplavljajo vse kronovine s prelezanim, slabim in sleparškim blagom in nas celo ob nedeljah in praznikih nadlegujejo s svojo robo.

Tem vrlim trgovcem naj bi se pridružili tudi razni obrtniki in sploh vsi stanovi, ter tako delujoč po gaslu „Svoji k svojim!“ napravili najboljšo zaščitno carino, najkrepkejši jez proti židovskim kupčevalcem, krošnjarjem in poluševelcem, ki za svoje slabo preperelo blago iščejo pri nas neprevidnih kupcev in dobička, ne da bi le z najmanjšim zneskom pomagali k našim bremenom in davkom.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. avgusta.

Na Koroškem je pri volitvah v deželnem zbor izvoljenih v kmetskih občinah 10 liberalcev, 1 nemški konservativci in 3 Slovenci. V prejšnjem deželnem zboru je pa bilo 10 liberalcev, 3 nemški konservativci in jeden Slovenec. Slovenci so tedaj pridobili dva glasa, nemški konservativci pa izgubili dva glasa. Tedaj opozicija v Koroškem deželnemu zboru ni števno nič pridobila, samo slovenska na-

roke krvavele, ali ničesar drugega nismo videli, kakor kamenita, bledo razsvetljena brda. Tu pa tam se nam je v temi dozdevalo, da vidimo bajto, ali ko se z velikimi težavami priplazimo bliže, najdemo, da je dozdevna bajta le golo, stavbi podobno skalovje. Vpili smo, kolikor so nam pluca dopuščala, pa od nikoder nobenega odgovora.

Vrnili smo se k ognju ali skrb nam ni dala miru. Izrujemo vsak po jeden borovec, ga prižgemo in se s temi orjaškimi bakljami splazimo na nekov vrhunc, kjer krožimo z njimi po zraku, da bi vodja ali drugi ognjeno znamenje zapazil, če nas že ne sliši.

Zdajci zaslišimo daleč v tmini zategneni — „hoo — hoj!“ Takoj pazdravi petero grl ta rešilni glas, pa vendar je še precej dolgo trajalo, predno da se je oglašuje našemu ognju približal.

Mislili smo, da je naš vodja; v naše veliko začudenje pa prileže namesto pričakovanega belolas, sključen starec z malo okroglo čepico na glavi — podoben pravcatemu gorskemu škratu.

„Ka tak šrajate?“*) nas vpraša.

Naglo mu razjasnimo naše neprijetno stanje in ga prosimo, da bi nam pokazal do bajte. Jako čudno

*) vpijete.

LISTEK.

Tri dni ob gorenjej Savinji.

(Spisal Josip Levčnik.)

(Dalje.)

IX.

Nad 2000 m. visoko v planinah, daleč od človeških bivališč mej skoro neizmernim skalnatim bregovjem, po noči, zaiti, to res ni nikakorša šala in izpoved vodje nam čisto nič ni bila prijetna. V precej globokej, okolu in okolu s skalovjem obdanej kodunji postojimo in sklenemo tú prenočiti. Nanetimo s suhim koreninami pritlikovega borovja velik ogenj in se utrujeni in vpehani vsedemo okolu; vodja pa odide sam iskat bajte, ko bi jo našel, bi prišel po nas, če pa ne, bi se pa tudi vrnil k našemu prenočišču. Bližje se stisnemo k ognju, kajti noči v planinah so jako hladne. Vse okolu mirno; v daljavi se še sliši odmev trdih korakov odhajajočega in v temi se zgubljajočega vodje, sicer se ne sliši drugačega kakor pokanje ognja in težko sopenje nas tenke planinske sape nenevajenih poljancev. Molče smo zrli

čarobno krasno v mesečnej noči sanjajočo planinsko okolico. Na temno-modrem nebu se leskečejo čudno svetle zvezde, mesec se bliža zatonu in razspilje bledo svojo luč po okolu nas navzgor kipečih vrhuncib, v bliščej okolici pa se je svetilo skalovje v nemirnej luči plapolečega plamena našega ognja. Skoro da bi nas bilo strah pred veličastvom v mesecno noči ogrnene narave.

Žejni in lačni se spomnimo svoje zaloge, vendar nam razun pijače ničesar dišalo ni. Glava nas začne boleti, prisiljeni smo, naglo sopsti. Trdneje se ovijemo v svoje ogrinjače in molče pričakujemo vracanje vodje.

Preteče jedna ura, pretečeti dve, ali vodje še ni od nikoder. Začnemo se oglašati, ali le naše vpitje tisočkratno odmeva po skalovji. Vodja nas začne skrbiti. Mislili smo, da se mu je kakšna nesreča pripetila, ali pa, da je v temi zablodil in toraj ne najde več k ognju nazaj. — Da bi se po ognji lahko ravnavali, naložimo nanj drv kolikor smo jih nabrali zmagli ter se odpravimo proti robu kodunje, da bi morebiti od ondot priklicali vodjo ali pa znabiti opozorili družbo v bajti, da bi nam prišla na pomoč. Nevešči kraja, placili smo se na rob, da so nam

rodna zavest se je nekoliko razširila. V Šmohorskem okraju voljeni dr. Abuja je odvetnik v Celoveci, in nemškim listom se poroča, da je Mladoslovenec. S tem najbrž hočejo sejeti razpor mej slovensko trojico, da po sili hočejo narediti dr. Abuja liberalcem in ga tako postaviti v nasprotje z drugima dvema slovenskima poslancema.

Konservativci na **Zgornjem Avstrijskem** imajo precej upanja, da zmagajo pri volitvah v veleposestvu. Vseh volilcev je 134; konservativci imajo že 56 gotovih glasov, liberalci pa samo 50. Ker cesar in nadvojvoda Ivan najbrž ne bosta volili, odločilo bodo večino 26 volilcev, za katerih politično barvo se za gotovo ne ve. Mej temi je gotovo še kaj konservativcev, nekateri pa tudi volili ne bodo.

Vnanje države.

Z velikim zanimanjem pričakujejo juristični krogi v Petrogradu odločitve cele vrste pravd, katere nameravajo začeti kmetje v Voroneški, Kazanskej, Samarskej, Kurskej, Karkovskej, Pultavskej in Črnigovskej guberniji proti **russki** vlasti. Pod Petrom Velikim in sledčimi vladarji je velike dele zemlje prisvojila si krona, in kmetje so postali „kronini kmetje“. Tožili trdijo, da so se posestva samo zato priklopila k državnim, ker so posestniki zgubili svojo svobodo. Ko se je pa kmetom zopet dala svoboda, pripadejo njim zopet ta posestva. Dotičnih zemljišč je več milijonov desetin.

Mejnarodni mirovni kongres, zbravoč v Bernu, obrnil se je telegrafično na kneza Bismarcka in vodeče ministre družib velevlasti, da podpirajo osnovo mejnarodnih razsodišč in splošno istočasno razročenje kot najboljše sredstvo za doseg svetovnega miru.

Francoski kongres v Versaille u počasi nadaljuje svoje delo. V prvej seji se je ustanovil poslovni red, v drugej volil komisijo, v tretjej se mu je naznanihlo poročilo komisije, v četrtej začela se je generalna debata, v petej se je pa končala generalna debata in vsprejeli vladne predloge. V 6 seji, ki je bila v soboto, se je začela specijalna debata, pri katerej so radikalci zopet stavili razne predloge kateri so imeli namen razširiti revizijo ali pa le zavirati delo kongresa. Kongres je pa vse te predloge zavrgel. Danes ima kongres zopet sejo in bodo nadaljeval specijalno debato — Ker Kitaj ni vsprejel francoskih pogojev, bombardoval in zasel je admiral Courbet Ke-Lung. Daljne vojske pa Francija še ne misli začeti, a hoče še počakati, če se morda Kitajci še kaj primislijo, pa tudi hoče vlads poprej sklicati zbornici, da zve njijino mnenje.

Na Poznanskem se je začelo burno volilno gibanje mej Poljaki, ki v **nemških** krog h vzbuja veliko pozornost. Začelo se je novo življenje v tej provinciji. Pred vsem se zahteva, da morajo polski poslanci v državnem zboru bolj poudarjati narodnostno vprašanje. Kakor se govori, bodo se poslanci bolj odločili od nemškega centra, ki nema za njih narodne težnje srca, in osnovali bodo posebno poljsko stranko.

Belgijska zbornica je z 29 glasi večine vsprejela zakon, da se obnovi zopet diplomatična zveza z Vatikanom in dovolila za to potrebni kredit. — Nad 200 občin poslalo je svoje zastopnike k shodu liberalcev, ki se je sešel v soboto v Bruselji, da protestuje proti novemu šolskemu načrtu in sklene v tej zadevi resolucijo na kralja. Poudarjalo se je od vseh strani, da se hoče delovati z vsemi postavnimi sredstvi, da se ohrani prejšnji liberalni šolski zakon.

V **Norvegiji** navstal je zopet spor mej vlado in narodnim zastopstvom. Prince-regent se brani sankcijonirati zakon o ponižanju kazni za razšaljenje veličastvu, katerega je sklenil Storthing. Vlada mu je odsvetovala sankcijonirati, ker je itak kazen za ta zločin v Norvegiji nižja, kakor v drugih državah.

se je starcu zdele, da nas je tako „zlodalo“, kajti pravil nam je, da smo dobro uro od pravega pota zašli in da imamo še nad poldrugo uro do bajte. Povedati moramo, da ta starec ni bil nikakov škrat, ampak ovčji pastir, ki je imel mej tem gorovjem svoj ovčji stan.

Vzdignemo se s starcem na čelu iz kodunje, ker nas je možak zaradi vodje potolažil rekoč: „Kaj štakega se nas antru že kar ne prigodi, — da bi se izgubil namreč. In res zaslišimo kmalu krepki „ho-hoj“, naš vodja nam pride nasproti z vestjo, da je bsjto našel. Po dobrej urihoda se konečno priplazimo na rob večje, mej vrhovi najvišjih solčavskih gor ležeče kotline, na koje se vernem robu smo tudi zagledali veličastno ost Ojstrice visoko mej zvezde kipeti. Ondu pa, kjer se kotlina na strmo obrežje Ojstrice naslanja, zapazili smo ogenj, ker ravno ondu je nalašč za potnike postavljen „bajta“. Naše pojemanje moči se nam vnovič oživijo, brzo prekoračimo s planinsko travo izredno bogato obraščeno kotlino, ali ko dospemo do bajte, zapazimo, da je istej streha pred kratkim pogorela, kajti še smo videli kupe žarečega oglja na stropu. Nikakor si te čudne najdbe tolmačiti

V četertek se je sešel shod v Westminsterskej palači v Londonu, da se osnuje liga za reformo **angleške** zbornice, da se omrije slednje postavodajni „veto“. Imenoval se je organizacijski odsek. — Vsi angleški listi so jako razburjeni na Nemčijo, ker je vsled njenega binavskega postopanja se razdrila konferenca. Celo konservativni listi, ki so dozdaj vedno bili prijazni Nemčiji, se močno jezje proti njej. Tako pravi „Standard“, da je vsakemu jasno, da Anglija nema več nemškega prijateljstva. Grof Münster je na konferenci podpiral francoske protinačerte. Pa knez Bismarck naj dela, kakor hoče, nas to ne vznemirja. Nemčija še ni vsa Evropa, in razdalitev Berolinskih listov, ki so inspirirani iz Varzina mi znano ceniti po njih vrednosti. Nemčija Angliji ni neobhoduo potrebna, a Nemčiji je angleško prijateljstvo še nedavno bilo tako neobhodno, da bi brez njega Alzacija in Lorena še sedaj bili francoski provinciji in utegniti se postati. Mi ne trdim, da je Bismarck sovražnik Anglike, zato je on preražumen, a naš prijatelj tudi ni. A Nemci naj vedo, da smo mi v prvej vrsti le Angleži, potem še le strankarski politiki. Mi ne nastavljamo našega lica razdaljivcu; a smo pripravljeni povrniti neprijaznost z neprijaznostjo, udarce z udarci.

Dopisi.

Iz Rudolfovega, 9. Augusta. [Izv. dop.] Na moj dopis od 27. p. m., v 178. št. vašega lista, odgovarja mi nekdo v najnovejšem dnevniku z vsemi v tem listu navadnimi psovki, vendar me pri tem veseli, da se mu ni posrečilo v meritornem oziru moje trditve ovreči in da moj dopis je v formalnem oziru potrebuje pojasnila.

Meni se vidi, da je vse jedno, če so se li šolske sestre na predlog g. prof. Poljanca ali koga druga povabilo; da pa je g. prof. Poljanec v istej burnej seji tudi angažovan bil, to je istina in se je, kakor sem zvedel prav energično za slovenski učni jezik potegaval. S tem pa, da dopisnik reče, da se ni šolskim sestrám pogoj stavl slovenski poučevati, menim, da je narodnim mestnim odboraikom slabo uslužno storil, kajti dal jim je s tem nekaki testmonium paupertatis, ker bi slovenski učni jezik imel vendar le prvi pogoj biti in se bi brez tega pogoja a priori vsako pogajanje odbiti moralno.

Dalje dopisnik trdi, da je s trte zvito, kar sem o železniški enketi govoril; na to mu odgovarjam, da mi je tako klasična priča g. ces. s. M., ki je, če se ne motim še celo poročevalc pri tej enketi bil, trdil, da se je o progah Krško-Rudolfov in Rákev-Rudolfov govorilo. — Kje za Boga g. dopisnik pa v mojem dopisu najdete, da se je o kakaj črti dočevalo; če se reče, da se je kaj predlagalo, to vendar še ni, da se je določevalo. — Vsaj jaz tako razumevam.

Kar se tiče dvorne nemške stranke zvedel sem, da je to poročilo gosp. s. B. iz Kočevja dobil in se mi tudi vidi, da to ni tako nemogoče. Če sem pa jaz rekel, dā so Ogri g. vit Savinschegg-u trasiranje dovolili in Vi pravite, da kolikor Vam je znano, mu je le raziskavanje črte dovoljeno, je to tak neznaten razloček, da se že eo ipso zastopi, da mu bodo tudi trasiranje dovolili.

Dopisnik dalje trdi, da je sumničenje mestnega zastopa neutemeljeno, à kje za Boga najdete, da sem jaz mestni zastop, pred katerega ogromno večino imam največje spoštovanje, sumničil. Ako sem se nad sebičnostjo jednega in čudnimi

vedeli nesmo, tudi o prej večkrat omenjene družbi ni bilo ne sluba ne duha.

Starec nas pelje proti nekej pastirskej kolibi — najvišje v teh planinah — na nasprotni strani kotline in ko pridemo bližje, že zapazimo luč skozi široke spranje slabke kolibe, koja je bila bolj kupu križem nametanih hlodov kakor pa stavbi podobna. Ravno pred vhodom ustrelimo iz samokresov in jeden udari z roko po vratih. Mahoma se ista odpro in šestero mož nam moli ostre, bodalaste palice nasproti. Še le, ko nas spoznajo, da nesmo lopovi, spustijo nas v svoje tesno stanovanje, kjer se veseli pozdravimo, kajti vsi smo bili Slovenci, jeden pomorski častnik in šest dijakov. Ko se starec in Planinskov hlapec kljub temi takoj vrneta vsak na svoj kraj, bilo nas je z vodjo in našim „invalidom“ vred še jednajst, ali v kolibi tako tesno, da smo bili zaradi prenočišča v velikej zadregi. Že smo mislili, da bi solnčnega vzhoda ne zaspali, celo noč prebedeti, in v začetku smo si z raznimi burkami in spomini na neprestano hojo še preganjali zaspance, ali drug za drugim je počasi umolknil in nasslonil glavo na neobsekana brunu stene, črez katero je jel veter pihati, da so nam od mraza zobje klepetali. Že so nekateri z vetrom na vadlo smrčati

nazorji drugačega nazadnjaka (Rückschrittler) spodikal, storil nesem to neutemeljeno in imam za to dosti prič; vendar nečem še danes z imeni postreči, ker imam še vedno nado, da bosta gospoda uvidila, da s tem le nasprotnikom v roke delata,

Na opazko, da naj pred svojim pragom pometa, da se ne bo toliko o umazanih dolgovih nekaterih takozvanih dobrohotnežev govorilo, odgovarjam, da sem v prijetnem položaju dopisunu zagotoviti, da nemam nobenega, torej tudi ne umazanega dolga,

Dekliška šola ima v „Narodnem Domu“ res lepi sobi, a jedna od teh je, kakor se mi je zatrjevalo, precej vlažna in torej za otroke neprikladna. Za zdaj mogoče, da zadostujeti ti dve sobi, a kaj se bo počelo, če se bo šola v trirazrednico preustrojila in kaj če se bo v „Narodnem Domu“ na gostilničarja misliti začelo? — Šola in gostilna v jednem poslopiji in še celo oboje v parterji. Kako se to ujema g. dopisnik?

Kdor mene pozna, očitl mi gotovo ne bo, da za ono stranko propagando delam, ki je hotela po mnenju dopisnika šolsko poslopije za „Feuerwehrkneipe“ rabiti in sem le tega mnenja, da je društvo: požarna straža, ne pa stranka, iz koje to društvo obstoji, v Rudolfovem kako potrebno.

Veseli me slišati, da je mestni zastop že zdavno potreben svoti v proračunu dovolil, da se bodo stopnice in ulice popravile in izrekam le še nado, da se to čim hitreje, tem bolje zgodi, da se bodo odtoki za vodo po obeh uličnih straneh napravili in se ulice tako ureidle, da bodo sediane, ker se potem voda laglje odtekata in se daje časa dobre hrani.

Kar se pa zadnje točke „Narodnega Doma“ tiče, odgovarjam „Listovemu“ dopisunu, da sem bil od 13. do 19. p. m. vsak dan v „Narodnem Domu“ in jo vse istina, kar sem v svojem dopisu trdil in od svoje trditve ne odjenjam niti za pičico. Da se „Narodni Dom“ brez pravega načrta zida, je gola istina. V dokaz temu je neovrgljiva resnica, da sem pri prvem pohodu „Narodnega Doma“, to bilo je v nedeljo popoludne 13. p. m. v drugem nadstropji vrata za kuhinjo v zadnjem sobi našel; pri drugem pohodu dobim že zidarje, ki so ta uhod zazidavali in novega na mostovži delali, ravno tako pozabilo se je na okno v kuhinji in so morali zidarji zopet zid razkravati. Uhodna vrata v g. dra. S. stanovanje bile so takrat majhne, vrata v spalno sobo majhne in v kot potisnene in je vse te nedostatke g. dr. P., ko sta v ponedeljek 14. p. m. „Narodni Dom“ vkupe pohodila, kritikovali; istotako se je proti ebenarju g. U. in gostilničarju g. M. B. izrazil. Ako ima torej „Narodov“ dopisnik kako zaslugo, da se je tem nedostatkom v okom prišlo, ni umestno, da se mu predbaciva, da je njegov dopis poln zvijač in neosnovanih lažij, koji izrazi bi se boljše dopisu v najnovejšem dnevniku podali.

Če pa konečno gosp. nasprotnik meni, da je laglje kritikovati, ko pomagati in to posebno gospodom, ki dozdaj še beliča za dozidanje dali niso, služi mu naj na znanje, da je „Narodov“ dopisnik gotovo že vsaj toliko novcev g. dr. Pozniku, kot blagajniku društva „Prvi Narodni dom“ uročil, kot on, če ne več, koje bi smelo trdil in

začeli, se ve da sede, ker ni bilo toliko prostora, da bi se vlegli.

Nekaj nas pa nikakor ni moglo zaspasti, tako, da nam čudna misel pade v glavo, ogledat si pogorelo bajto, če bi se morebiti ondu boljje pronočiti dalo, ker smo videli, da je le samo streho ogenj uničil. Bajta je bila namreč obokana, kajti tukaj je za kamenje dobro, za stavbeni les pa trdo, in kolikor se tega tukaj v tej kotlini za pastirske kolibe in za to bajto potrebuje, se mora ves iz nižje ležečih gozdov na ramah le-sem znositi. Bajto najdemo znotraj čisto nepoškodovan; ogenj, koji je baje navstal po neprevidnosti nekih popotnikov, — kateri so prejšnji dan tukaj bili in v bajti kurili, je še celo lesenim vratam prizanesel in znotraj je bil nekaj oder za prenočišče še tudi čisto nepoškodovan. Pritekli so namreč, ko je gorelo, pastirji, in so brzo streho razdrli in goreča brunu na stran zavlekli, da ni ogenj tudi znotraj udariti zamogel. Ko se prepričamo, da se zaradi prenočevanja tukaj ne izpostavimo kakej nevarnosti, razgrnemo po odru svoje ogrinjače, se na sicer trdo, a tukaj nam jako dobro došlo postelj vležemo in tako sladko zaspimo, kakor v najboljšej „hotelskej“ postelji.

(Dalje prih.)

prosim ga, da se naj k g. dru. Poznku potrudi in ga vpraša, koliko stotakov mu je neki gospod 13. p. m. na vrhu pri „Brunarji“ uročil in slišal bo, — v svojo sramoto — da je bilo pol tisočaka. Jednak svete mu do sedaj še nobeden delničar izročil ni in so vsi vključno do istega časa nekaj čez 400 gl. uplačali, kar je g. dr. P. „Narodovemu“ dopisniku sam priznal. „Narodov“ dopisnik je tudi že čez pol stotaka prostovoljnih darov za notranjo opravo dvorane nbral in meni še na dalje za „Narodni Dom“ delati, ter izreka tudi željo, da se ga v zahvalo ne napada več na tak nesramen način, kot ga je „Listov“ dopisnik napasti blagovolil, ker bi znal vsled tach napadov vse veselje zgubiti in bi le društvo „Narodni Dom“ trpelo. Namen njegov ni bil, narodno stranko grditi in begati, ampak jo kreneti in je večno pri bodočih volitvah zagotoviti, torej z golj rodoljubnega značaja. To zapamtite si, „Listov“ dopisnik!

Še jedno! Gospod dopisnik! Iz vsega predstojecega razvidite, da ste baš nasproten namen dosegli; mesto, da bi mene, radi tako neznanega razločka osmešili, — osmešili ste se le sami, kajti očividno ste vse radi nemškega šolskega društva zamolčali in se tako na isti elastični pot podali, namreč na pot „der höchsten Versöhnung“, po katerem je pač dovoljeno po narodnjacih udrihati, a nemurjem niti lasu skriviti. Srpska ost obrnila se je proti Vam in to Vam naj bo v vedno živi opomin, da boste v bodoče, mesto narodnjake blatili, — vsaj menim, da me narodnjakom prištevate — rajši po našem vključnem sovražniku udrihali.

Če boste to storili, podati Vam hočem zopet priateljski svojo desnico; ako pa utegnete, po Vašem zadnjem dopisu sodeč, le narodnjaka blatiti, vam naznanjam, da imam še dosti neizstreljenih pušic in utegnem potem iste v za vas še dokaj bolj neprijetnem dopisu mej svet poslati.

Iz Metlike 9. avgusta. [Izv. dop.] (Facta loquuntur!) Res je preveč časopisov na Slovenskem, najlepše bi bilo na svetu, ko bi Slovencem izhajal samo najnovejši dnevnik potem pa zaradi nemškega jezika in prave vere „Wiener Tagblatt“, drugi naj vsi, da blago rečem, pomirjo. Kaj je treba vseh teh časopisov in tolikih vsled tega dopisov iz Metlike, kjer je sedež miru in sprave, kjer se ne bodejo ni voli ni krave? Zlasti naj precej pogine „Novi Brencelj“, ki s svojimi telegrami, oklici in poučnimi razgovori speče, miru želeče osebe ujeda in njih status quo drma; potem „Jurij s pušo“, ki je v št. 7 tako izvrstno v Metliško tarčo zadel, in „Škrata“ naj pa vrag odnesa z odprtym pismom vred Luka Prosenika; ali pa, če že zanaprej izhajati hoté naj kadičnico vzemo in tisti Fröhlich-Verein spredaj in zadej prav dišeče pokadé, — pa bo prav in namišljano pero naj le naprej pridno piše o Kolpi in Gorjancih.

Tudi ne bomo nič več N-lu očitali, da nema prave veljave mej nami, temveč kar naravnost bomo objavili, da je on tisti mož, kateri je do zdaj stanovitno v vseh rečeh nesebično na obči blagov svojega kraja delal in pomagal, da je iz Metliške dvorazredne postala šola 4 razredna in tudi 5. učitelj bi že po njegovem prizadevanju tukaj funkcioniral, da ga ni nesrečni vitezi S. s svojimi sotrudniki — podrl; da se zida novo šolsko poslopje; da se je napravil na trgu žleb za odtok vode; da je prišla v Metliko silno potrebna lekarna, prava dobrota za vse kraj; da je naša narodna Čitalnica slavno preživelka kukavni Conversationsverein, ki je naredil mej Metličani razdor, s sosedji brati Hrvati pa sovrašto; ki je kot prostovoljno izvoljeni deželnemu poslanec v deželnem zboru v manjini sedel pa se vsejedno za narod neustrašeno boril in govoril; ki se zdaj brez straha, da si nakopa na glavo mržnjo mnogobrojne ranocelnikove rogovine, čvrsto poteguje za dra. medicine, da bi imel Metličan tudi zdravnikovo pomoč, kadar zholi, ne samo godbo, kadar umrje; da se je za Dolenjsko železnico več pisalo kakor si predrnji dopisnik misliti more; da naša zemlja rodi plemenito vinško kapljico, s katero se oduševljeno nazdravlja domovini, poštemi Slovencem in Slovanom.

Pa dostal sicer bi naši narodni trejali zares mislili, da mu se hoče venca ali sedeža v deželnem zboru. Mi poznamo moža, srce ima slovensko, vreže in jednako mu je bilo za ocenjevavo na Nemškem, Laškem in Hrvatskem. Zaman ga sumničite, njegova beseda pri narodu več velja, nego vsa vaša priduševanja, on je delal za narod in dela kar more; a vi, vi delate burke in norije ž njim celo na takem

mestu, ki bi vam moralo biti sveto, a to je v nebo upijoči greh.

Hvala Bogu! Slovenčev glas se je slišal in 7. t. m. prišel je sem po naročilu c. kr. nadsodiča g. Martinajka, c. kr. deželnih sod. svetovalec iz Novega mesta, da preiskuje in zasliši ljudstvo in izve, kako nečloveško se ž njim postopa. Zaslišanje traja že drugi dan, grozno je, kar se sliši. Facta loquuntur.

Iz Litije 9. avgusta. [Izv. dop.] Nam do poslana vabila in razni časniki nam podajo povod, da tudi mi nekoliko o znamenitej veselici v Sevnici spregovorimo. Veseli nas to lepo podjetje naše rodoljubne mladeži. V njenih srcih kljče vroča ljubezen do svojega milega naroda in slovenskega jezika. Takih veselic nam je potreba, da se spoznamo mej seboj in z drugimi slovanskimi brati, da si očitujemo, kar nosimo v svojih srcih. Pohitimo tedaj 15. avgusta v Sevnico, da pozdravimo našo mladež in druge slovanske brate iz Hrvatske, Moravske, Česke in Poljske. Gg. učitelji, profesorji, duhovniki in drugi možje ne zamudimo pokazati svojim dragim, da se zanimamo za njihova rodoljubna podjetja ter da gojimo ž njimi iste težnje gorečega rodoljuba! Po kažimo, da cenimo in spoštujemo njihove nazore.

Domače stvari.

— (Ugovorna obravnavna „Slovenskega Naroda“) vršila se je danes določne ob 11. uri pred deželnim kot tiskovnim sodiščem. Predsedoval je deželne sodnije predsednik gospod Kapretz, votanta sta bila gospoda pl. Zhuber-Okrug in baron Rechbach. Državno pravdništvo zastopal je g. Pajk, urednika „Slovenskega Naroda“ pa g. dr. Zarnik. Šlo je zaradi konfisciranega telegrama Žužemberških rodoljubov, ki kličejo Ljubljanskemu „Sokolu“, „Slava“, redaktorju Šukljeju pa „pereat“, in zaradi interpelacije g. dr. Zarnika v mestnega zborna seji do župana g. Grassellija zaradi izmišljenih izgredov „Sokola“ pred kazinskim vrtom. Vemo, da ne povemo nič novega, če poročamo, da sta bila oba ugovora zavrnjena. Obravnavna vršila se je vsa v slovenskem jeziku, samo razsodba deželnega kot tiskovnega sodišča in nje uzroki čitali so se v nemškem jeziku. V tako interesantnej obravnavi poročamo obširneje prihodnjič in morebiti bodo naši bralci iz poročila zasledili „genesis“ vse te stvari in našli „den eigentlichen mache“. Za danes povemo le to, da smo iz dopisa sl. deželne vlade izvedeli nekaj do sedaj še čisto neznanega, da se je namreč pred kazinskim vrtom vpilo: „Krepaj Švaba!“, „Prokleti Švaba!“ in „Smrt Švabu“. Mislimi smo si v prvo, da smo v Zagrebu, a pozneje spomnili smo se na Bosno. Dr. Zarnik prijavil je takoj proti obema razsodbama priziv.

— (Odlikovanje.) G. Bogomir Bruner, dež. sodnijski svetnik pri okrožnej sodniji v Rudolfovem dobil je, stopivši v stalni pokoj, naslov in značaj nadsodnije svetnika.

— (Gosp. S. Gregorčič), slavni naš pesnik, obhajal bode letos svojo štiridesetletnico. V ta namen poklonili mu bodo Mozirski dijaki fin in eleganten album in izročili okoli 17. t. m. Album je v krasnem etui-ji, ima tako okusno izdelan ščit, na katerega vvišenej sredi je lira in so urezane besede: Slavnemu pesniku Mozirski dijaki.

— (Jurčičeva) mati je umrla in bila pretekli tork pokopana. Naj počiva v miru!

— (V uršulinski samostan v Ljubljani) so bile danes kot nune po sv. maši slovesno vzprejete in preoblečene gospodičine: Praprotnik Josipina (hčerka g. Andreja Praprotnika, deželnega šolskega svetnika), Žagar Ana iz Ljubljane, Rihar Terezija iz Polhovega Grada in Hörmér Eleonora iz Ladisa na Tirolskem. Prve tri so izprashane kot učiteljice za ljudske šole in kot otroče vrtnarice (prve v Ljubljani) s slovenskim živ nemškim učnim jezikom. Duhovno opravilo je vodil v odsotnosti č. g. knezoškofa generalnega vikara kanonika g. Pauker pl. Glannfeld. Prisustvovali so mej veliko množico svatov in gg. magistratni svetnik Peterona, konzistorijalni svetnik župnik Rozman, deželni blagajnik Karol Žagar in vodja prve mestne ljudske šole Andrej Praprotnik. Petje mej sv. maša bilo je kaj lepo in vseskozi v slovenskem jeziku.

— (Upraviteljem) knezoškofijskim imenovan je po novem Ljubljanskem knezoškofu dru. Misilj, računski svetnik pri deželnih vladah g. Luckmann, z letno plačo 600 gold in prostim stanovanjem na pristavi pri sv. Peteru cerkvi.

— (Veliki čebelni somenj) vršil se je še le danes zaradi praznika sv. Lovrenca, ki je bil včeraj na Ig. Mnogo čebelarjev iz Ljubljane in iz drugih krajev šlo je na Ig, da si nakupijo panjev, katere oddado potem na pašo v razne kraje.

— (Zadnji mesečni živinski somenj) bil je slabo obiskan. Prignalo se je le 765 komadov živine na somenj. Kupčija je bila živahn, ker tujih kupcev ni manjkalo. Posebno kupovali so se in drago plačevali z Ogerskega in Medžimurja došli konji. Tudi za govejo živino bil je promet živahan in pokupilo se je dokaj lepe rejene živine. Da ni bilo neprestanega dežja, gotovo bi bil mesečni živinski somenj mnogo bolje obiskan.

— (Tekalca) bilo je videti danes zjutraj v Lattermanovem drevoredu. Opravljen je bil svojemu poslu jako primerno, namreč v srajci in spodnjih blačah in šetalci so se čudili, da mož svoje produkcije ni naznani. Po povpraševanju pa smo zvedeli, da je dotočnik delavec B. iz Ljubljane, ki se ga je včeraj pri Pavliči v Šiški preveč navlekel in potem „Za zidom“ zaspal, kjer so ga nepoklicani strežniki slekli, pustivši mu samo spodnjo obleko. Ko se mož zbudil, bil je položaj res kritičen, kajti bil je že popolnem dan. „Korajža velja“ si misli okradeni mož in hajd v najhitrejšem diru po Lattermanovem drevoredu, čez Mirje v mestni „Log“ do Pajkove hiše, kjer stane. Mačja žalost ne bude mala za neprostovoljnega tekalca!

— (Tepež) Včeraj popoludne stepel se je kmetski fant Janez Dovč v Stočah s svojim sorodnikom. Pri pretepu bil je parkrat uboden z nožem na glavi in zlomljena mu je leva roka. Prinesli so ga zvečer v Ljubljansko bolnico.

— (Vabilo k veselici), katero priredil bralno društvo v Sodačici dn 15. avgusta 1884 v prostorih gostilne Ivana Šege v Sodačici. Spored: 1. „Slava Slovencem“, zbor. 2. Pozdrav gostov. 3. „Slovenec sem“, zbor. 4. „Brati ne zna.“ Burka v 1 dejanji. 5. „Nisem Nemec“, zbor. 6. „Blazonica v prvem nadstropji.“ Vesela igra v 1 dejanji. 7. „Zvezna“, zbor. 8. Loterija (s 16 dobitki). 9. „Danes tukaj, jutri tam“, zbor. Potem ples in prosta zabava. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Ustoppina: Sedež v I. prostoru 30 kr., sedež v II. prostoru 20 kr. Brez sedeža 15 kr. Društveniki prosti.

— (Razpisana) je učiteljska služba na dvo razredu v Mengši. Plača 400 gold. Prošnje do 31. avgusta na okrajni šol. svet v Kamniku.

Vabilo!

Častitim gospodom volilcem z Notranjskoga!

Že mnogokrat in od raznih strani sem bil pozvan, da bi z ozirom na predstojecu nedomestilno volitev deželnega poslanca za Notranjsko sklical volilni shod.

Da ustrežem torej želji notranjskih rodoljubov, prijateljev in znancev in da bi se pri tej volitvi brezpotrebno ne cepili glasovi, sklenil sem sklicati v 17. dan t. m. popoludne ob 6. uri v gostilni gospoda Vičiča v Postojini volilni shod.

K temu shodu vabil sem tedaj vse častite volilne može iz Notranjske, ter jih prosim, da se ga v očigled denašnjih razmer v prav obilnem številu udeležiti blagovolijo.

Opozorjam pa tudi častite gg. volilce, da jih budem o svojem času, kadar poizvem njih imena, še s posebnim vabilom k shodu povabil.

V Cerknici, v 9. dan avgusta 1884.

Adolf Obreza.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Sv. Peter na Notranjskem 10. avgusta. Odbor bralnega društva v Zagorji na Notranjskem je jednoglasno Ljubljanski list izključil.

Maribor 11. avgusta. Z volitvami izvršenimi v soboto doseglj je narodna stranka 124 zanesljivih volilnih mož. Absolutna večina je 123 glasov. Narodna stranka ima torej že večino. Od dosedaj voljenih, katere brojimo med nasprotnike ali dvomljive, jih bo menda kacihi 5 z narodno stranko glasovalo. V občinah, ki še volijo, računi se, da bo do 30 narodnih volilnih mož voljenih. Nasprotniki delajo strastno z denarjem. Njihova kandidata dr. Schmiederer in Candolini iz Pekla pri Poličanah. Delalo se je in dela se z žilavo vstrajnostjo.

Ormož 11. avgusta. Shod, pri katerem se je predstavil kandidat prof. Kunstek, mno-

